

POSTANOWIENIE

Dnia 10 czerwca 2026 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Andrzej Stępka

po rozpoznaniu w dniu 10 czerwca 2026 r.

na posiedzeniu bez udziału stron

w sprawie R.M.

wniosku – sygnalizacji skazanego o wznowienie postępowania

zakończanego prawomocnym wyrokiem Sądu Apelacyjnego w Łodzi

z dnia 14 czerwca 2023 r., sygn. akt II AKa 110/23,

utrzymującego w mocy wyrok Sądu Okręgowego w Sieradzu

z dnia 12 stycznia 2023 r., sygn. akt II K 73/21,

na podstawie art. 545 § 3 k.p.k.

p o s t a n o w i ł

**odmówić przyjęcia wniosku wobec jego oczywistej
bezzasadności.**

UZASADNIENIE

Skazany R.M. osobistym pismem wniósł o uchylenie wyroku z dnia 14 czerwca 2023 r., sygn. akt II AKa 110/23, wydanego przez Sąd Apelacyjny w Łodzi. Podniósł, że wyrok ten został wydany przez nieprawidłowy skład sędziowski, tj. przez Sędziów SA w Łodzi: X. Y., X.1 Y.1 oraz X.2 Y.2, wobec czego doszło do wystąpienia bezwzględnej przesłanki odwoławczej z art. 439 § 1 pkt 2 k.p.k. W pierwszej kolejności należy zauważyć, że zgodnie z art. 540 § 1 k.p.k. możliwe jest

wznowienie postępowania sądowego zakończonego prawomocnym orzeczeniem z powodu wskazanych tam przesłanek. Z urzędu wznowienie takiego postępowania sądowego możliwe jest w razie ujawnienia się bezwzględnej przyczyny odwoławczej (art. 542 § 3 k.p.k.) - i do jednej z nich właśnie odnosi się wniosek skazanego. Wniosek ten uznać więc należało jako sygnalizację podstawy do wznowienia postępowania z urzędu.

Sąd Najwyższy stwierdził, co następuje.

Zgodnie z art. 545 § 3 k.p.k., sąd odmawia przyjęcia wniosku o wznowienie postępowania, bez wzywania strony do usunięcia jego braków formalnych, jeżeli z treści wniosku wynika jego oczywista bezzasadność. Co istotne i co należy wyraźnie podkreślić to fakt, że w trybie art. 545 § 3 k.p.k. sąd nie rozpoznaje merytorycznie wniosku i nie bada także jego zasadności pod kątem ewentualnych podstaw wznowienia. Natomiast wniosek taki podlega kontroli o charakterze *quasi* formalnym, pod kątem hipotetycznej możliwości wznowienia (*por. postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 25 września 2015 r., II KO 49/15, OSNKW 2016, z. 1, poz. 5*). Oczywista bezzasadność wniosku o wznowienie postępowania to taka, która nie wymaga szczególnego badania, jest widoczna „na pierwszy rzut oka”, jest niewątpliwa i wniosek obiektywnie nie może doprowadzić do wzruszenia prawomocnego orzeczenia (*por. postanowienia Sądu Najwyższego z dnia 3 września 2025 r., I KO 83/25, LEX nr 3917680; z dnia 27 stycznia 2025 r., IV KO 138/24, LEX nr 3823580*).

Po zapoznaniu się z aktami sprawy oraz z dokumentacją zgromadzoną przez Sąd Najwyższy należało stwierdzić brak podstaw do wszczęcia postępowania o wznowienie z urzędu postępowania wskazanego w sygnalizacji (art. 542 § 3 k.p.k.). Sygnalizacja ta nie zawiera argumentacji, która pozwoliłaby na ustalenie, iż w sprawie miały miejsce okoliczności uzasadniające wznowienie postępowania ujęte w art. 540 § 1 - § 3 k.p.k. Zgodnie z Kodeksem postępowania karnego, takimi okolicznościami są wyłącznie: popełnienie przestępstwa w związku z postępowaniem, gdy istnieje uzasadniona podstawa do przyjęcia, że mogło to mieć wpływ na treść orzeczenia – jednak w takim przypadku przestępstwo to musi być stwierdzone prawomocnym wyrokiem sądu. Taka sytuacja nie miała miejsca w niniejszej sprawie. Nie doszło również w sprawie do ujawnienia nowych faktów lub

dowodów wskazujących na to, że skazany nie popełnił czynu albo jego czyn nie stanowił przestępstwa lub nie podlegał karze. Sygnalizacja nie zawiera również argumentacji, która mogłaby prowadzić do wniosku o tym, że doszło do wystąpienia bezwzględnej przesłanki odwoławczej z art. 439 § 1 pkt 2 k.p.k. Zaistnienie żadnej z tych podstaw wznowieniowych nie zostało przez skazanego skutecznie uprawdopodobnione w złożonym przez niego wniosku.

Z treści sygnalizacji wynika, że wnioskodawca upatruje podstawy do uchylenia wyroku Sądu Apelacyjnego w Łodzi z dnia 14 czerwca 2023 r. w tym, że został on wydany w składzie nienależytym w rozumieniu art. 439 § 1 pkt 2 k.p.k. z uwagi na udział w nim osób nieuprawnionych. Nie można było uznać tego stanowiska za słuszne. Z uchwały połączonych Izb Sądu Najwyższego z dnia 23 stycznia 2020 r., BSA I-4110-1/2020 (OSNK 2020, z. 2, poz. 7) wynika, że: „Nienależyta obsada sądu w rozumieniu art. 439 § 1 pkt 2 k.p.k. [...] zachodzi także wtedy, gdy w składzie sądu bierze udział osoba powołana na urząd sędziego w sądzie powszechnym albo wojskowym na wniosek Krajowej Rady Sądownictwa ukształtowanej w trybie określonym przepisami ustawy z 2017 r. o zmianie ustawy o Krajowej Radzie Sądownictwa oraz niektórych innych ustaw, jeżeli wadliwość procesu powoływania prowadzi, w konkretnych okolicznościach, do naruszenia standardu niezawisłości i bezstronności w rozumieniu art. 45 ust. 1 Konstytucji Rzeczypospolitej Polskiej, art. 47 Karty Praw Podstawowych Unii Europejskiej oraz art. 6 ust. 1 Konwencji o ochronie praw człowieka i podstawowych wolności”. Oznacza to konieczność wykazania istnienia „okoliczności” wskazujących na szczególnie bliski związek konkretnego sędziego z organami władzy wykonawczej, prowadzący do wniosku, że sąd z udziałem takiego sędziego nie spełnia wymaganych standardów bezstronności i niezależności (*podobnie uchwała składu 7 sędziów Sądu Najwyższego z dnia 2 czerwca 2022 r., I KZP 2/22, OSNK 2022, z. 6, poz. 22; a w kontekście standardu międzynarodowego wyroki ETPCz: z dnia 22 lipca 2021 r., Reczkowicz przeciwko Polsce, skarga 43447/19; z dnia 8 listopada 2021 r., Dolińska-Ficek i Ozimek przeciwko Polsce, skargi nr 49868/19 i 57511/19; z dnia 3 lutego 2022 r., Advance Pharma sp. z o.o. przeciwko Polsce, skarga nr 1469/20; wyrok pilotażowy z dnia 23 listopada 2023 r., Wałęsa przeciwko Polsce, skarga nr 50849/21*).

W rezultacie, w niniejszej sprawie – w której zarzut nienależytej obsady sądu dotyczy sędziów Sądu Apelacyjnego, a zatem sądu powszechnego – konieczne jest wykazanie konkretnych okoliczności dowodzących stronniczości sędziego, wynikających np. z tajnego sposobu obrad KRS w zakresie kandydatury, negatywnej opinii zgromadzenia ogólnego sędziów danego sądu, niekorzystnego dla kandydata porównania jego osiągnięć z osiągnięciami kontrkandydatów, krótkiej ścieżki jego awansu, itp. (*zob. szerzej uchwała Sądu Najwyższego z dnia 2 czerwca 2022 r., sygn. akt I KZP 2/22, s. 28-29*). Skazany w osobistym piśmie sygnalizując zaistnienie bezwzględnej przyczyny odwoławczej określonej w art. 439 § 1 pkt 2 k.p.k. nie wskazał na tego rodzaju okoliczności, które chociażby uprawdopodobniały brak bezstronności zasiadających w składzie Sądu Apelacyjnego w Łodzi sędziów. Odwołał się zasadniczo wyłącznie do faktu powołania tych sędziów do pełnienia funkcji sędziów Sądu Apelacyjnego w Łodzi na wniossek KRS ukształtowanej w trybie przepisów ustawy nowelizującej.

W odniesieniu do SSA X. Y. Sąd Najwyższy już kilkakrotnie badał czy sąd orzekający z jego udziałem jest sądem należycie obsadzonym w rozumieniu art. 439 § 1 pkt 2 k.p.k., przeprowadzając przy tym „test niezależności i bezstronności” sędziego. Tego typu uchybienie nie zostało stwierdzone, a przeprowadzony test dał wynik pozytywny (por. postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 25 września 2024 r., V KK 353/24; wyroki Sądu Najwyższego: z dnia 9 października 2024 r., V KK 204/24; z dnia 15 stycznia 2025 r., V KK 186/24). Również w odniesieniu do pozostałych Sędziów tego Sądu: SSA X.1 Y.1 oraz SSA X.2 Y.2, Sąd Najwyższy również wypowiadał się o tym, że Sąd z ich udziałem nie jest sądem nienależycie obsadzonym (*por. postanowienia Sądu Najwyższego: z dnia 25 marca 2026 r., V KK 39/26; z dnia 23 listopada 2022 r., V KK 222/22; z dnia 4 kwietnia 2024 r., V KK 486/23; z dnia 24 kwietnia 2024 r., V KK 104/24; z dnia 7 maja 2025 r., V KO 55/25; z dnia 19 czerwca 2024 r., V KK 205/24; z dnia 16 września 2025 r., V KK 335/25; z dnia 4 listopada 2025 r., V KO 182/25; z dnia 3 lutego 2026 r., V KK 550/25; z dnia 19 listopada 2025 r., V KO 184/25*).

W żadnym w tych orzeczeń Sądu Najwyższego nie stwierdzono wystąpienia bezwzględnej podstawy odwoławczej z art. 439 § 1 pkt 2 k.p.k. Co więcej, działając z urzędu nie dotarto do żadnych dostępnych w domenach publicznych informacji

sugerujących ścisłe powiązania w/w sędziów z władzą wykonawczą, mogących rzutować na nienależytą obsadę sądu.

Wszystkie te okoliczności, oceniane w kontekście art. 545 § 3 k.p.k., przesądzają o oczywistej bezzasadności złożonej przez R.M. sygnalizacji dotyczącej konieczności wznowienia postępowania.

W tych okolicznościach Sąd Najwyższy postanowił, jak na wstępie.

Pouczenie:

1. W terminie zawitym 7 dni od dnia doręczenia odpisu niniejszego postanowienia strona może złożyć zażalenie do Sądu Najwyższego.

Andrzej Stępka

[WB]

[r.g.]